

TİCARET MÜŞAVİRLERİMİZDEN ALINAN GÜNCEL GELİŞMELER 2025

KÜTAHYA TİCARET VE SANAYİ ODASI
KUTAHYA CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY
2025-3
MART

Macaristan'da Büyüme Verileri Açıklandı

Merkezi İstatistik Ofisi tarafından yapılan açıklamaya göre, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre Macaristan'ın GSYH büyümesi 2024 yılının dördüncü çeyreğinde yıllık bazda %0,1 olarak gerçekleşmiştir. Sanayi üretimi 2023 yılının aynı dönemine kıyasla %1,6 oranında gerilerken, imalat sanayi %3,5 oranında daralmıştır. Bu düşüşlerin arkasındaki en büyük etkenlerin otomotiv üretimi ve elektrikli teçhizat imalatındaki zayıflamadan kaynaklı olduğu ifade edilmiştir. İnşaat sektörünün katma değeri %3,1 oranında düşerken, tarım sektörü %13,5 oranında gerilemiştir. Hizmetlerde ise %1,3 oranında artış yaşanmıştır. Hane halkı tüketimi dördüncü çeyrekte bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,3 artmıştır.

Macaristan'ın GSYH'si 2024 yılında mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre %0,6, arındırılmamış verilere göre ise %0,5 oranında büyümüştür. 2024 yılında tarım sektörü %10,4 oranında gerilerken, sanayi %3, inşaat sektörü %0,6 oranında daralmıştır. Hizmetlerde ise yılın genelinde %2,1'lik artış yaşanmıştır.

Macaristan'ın AB üyeliğinden bu yana yıllık ortalama büyümesi %2 düzeyinde gerçekleşmiştir

Hırvatistan Fiyat Gelişmeleri Hakkında

Hırvatistan İstatistik Ofisi tarafından 2025 yılı Şubat ayına ilişkin fiyat istatistikleri açıklanmıştır. Buna göre 2025 yılı şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre fiyatlar genel düzeyi % 3,7 artarken bir önceki aya göre ise %0,1 gerilemiştir.

Yıllık olarak incelendiğinde en yüksek artış restoran ve otel harcamalarında izlenirken aylık bazda en yüksek artış iletişim başlığında izlenmiştir.

Hırvatistan'da Oyun Endüstrisi Yatırımları Artıyor

Hırvatistan'da Novska Şehrinde Oyun Endüstrisi Merkezi'nin inşaatı başlamıştır.

Başbakan Andrej Plenković ve Sisak-Moslavina Valisi Ivan Celjak törende hazır bulunmuştur. Bu merkez, Avrupa'da bir ilk olup, tesis içerisinde oyun endüstrisi için inkübatör, hızlandırıcı, üniversite eğitim programları ve öğrenci spor tesisleri olması planmaktadır.

Proje, AB *Adil Geçiş Mekanizması* tarafından finanse edilmekte olup, ve ilk aşamanın maliyeti 39 milyon avro olarak belirlenmiştir. Bu aşama Novska İşletme Bölgesi'nde yollar, fakülte binaları, öğrenci yurdu, spor tesisleri ve enerji santrali inşaatını içermekte olup ve 2 yıl içinde tamamlanması hedeflenmektedir.

Başbakan Plenković, projenin bölgeye gençlerin göçünü teşvik edeceğini ve Hırvatistan'ın dijital dönüşümüne katkı sağlayacağını düşündüğünü belirterek bu tesisin aynı zamanda genç göçü, demografik canlanma ve yaratıcı endüstrilerin desteklenmesi gibi üç stratejik hedefi gerçekleştirmesinin de beklendiğini vurgulamıştır.

Hırvatistan Hükümeti 8. Destek Paketini Açıkladı

Hırvatistan Cumhuriyeti Başbakanı Andrej Plenković, hükümetin vatandaşların yaşam standartlarını korumak ve ekonomiyi desteklemek için 296 milyon avro değerinde sekizinci destek paketini hayata geçirdiğini açıkladı.

Destek Paketi Kapsamında:

Enerji Desteği (140 milyon euro): 30 Eylül 2025'e kadar haneler, küçük işletmeler ve kamu kurumları için elektrik, gaz ve ısıtma fiyatları sabit kalacak.

Emeklilere Destek (62,5 milyon euro): Şubat 2025'te emekli maaşı alan 1,2 milyondan fazla kişiye nisan sonuna kadar 50 avro tek seferlik ödeme yapılacak.

Sosyal Yardımlar: 105 bin dezavantajlı vatandaşa nisan-eylül arasında aylık 70 avro enerji desteği (62,2 milyon avro).sağlanacak. 15 bin işsiz Hırvat gazisine 100 avro tek seferlik yardım (1,5 milyon avro) yapılacak.

Ulaşım ve Tarım: 10 milyon avro toplu taşıma sübvansiyonu, dizel yakıt desteği (0,16 euro/litre) sağlanacak. 20 milyon avro tutarında çiftçilere bahar ekimi için destek sağlanacak

Öğrencilere Destek (4,5 milyon avro): 25 şehirde 111 bin öğrencinin yemek fiyatı 0,86 euro olarak sabit tutulacak.

Plenković, paketin sosyal uyumu ve ekonominin rekabet gücünü koruma amacını taşıdığını vurgulayarak, bugüne kadar sağlanan toplam hükümet desteğinin 8,3 milyar euroya ulaştığını belirtti.

Başbakan Plenković, paketin toplumun en kırılgan kesimlerine yönelik kapsamlı ve hedefe yönelik bir yardım sunduğunu vurguladı. "Bu destek paketi, ihtiyaç sahiplerine doğrudan yardım sağlamanın yanı sıra sosyal uyumu koruma, hane bütçelerine destek olma ve Hırvat ekonomisinin rekabet gücünü artırma amacını taşıyor," dedi.

Cezayir de 1 Milyon Başa Kadar Canlı Hayvan İthalatı

Cezayir Cumhurbaşkanı Sayın Abdelmadjid Tebboune, 9 Mart 2025 Pazar günü gerçekleştirilen Bakanlar Kurulu toplantısında Tarım, Kırsal Kalkınma ve Balıkçılık Bakanı'na, Kurban Bayramı öncesinde 1 milyon başa kadar canlı hayvan tedarik edebilecek ülkelerle uluslararası istişarelerin ivedilikle başlatılması talimatını vermiştir. Bu kapsamda, canlı hayvan ithalatına yönelik şartnamenin hazırlanarak sürecin en kısa sürede hayata geçirilmesi yönünde gerekli çalışmaların yürütülmesini istemiştir.

Bahreyn Merkez Bankası'nca Lisanslı Finansal Kurumlara Getirilen Yeni Düzenleme Hakkında

Bahreyn Merkez Bankası (CBB), lisanslı finansal kurumlara yönetim kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilerin atanmasıyla ilgili mevzuat düzenlemesinde değişiklik yayımlamıştır.

Söz konusu düzenleme, "Lisanslama Gereksinimleri", "Yetkilendirme ve Eğitim" ve "Yeterlilik Modüllerindeki" 'uygunluk' (fit and proper) kriterlerini önemli ölçüde revize etmektedir.

Yeni düzenleme ile özetle:

Ön Onay Gereksinimlerinin Azalması: Daha az üst düzey yönetim pozisyonu için CBB ön onayı gerekecek.

Esneklik: Önceden belirlenmiş 'tek tip' nitelikler ve temel yeterlilik gereklilikleri kaldırıldı. Lisans sahipleri, kendi iç standartlarını geliştirmekten sorumlu olacak.

Sorumluluk Vurgusu: Ön onaydan sorumluluğa geçiş yapılarak, yönetim kurulları ve CEO'lar, üst düzey yöneticilerinin uygunluğundan sorumlu tutulacak.

CBB düzenleyici politika birimi direktörü Shireen Al Sayed, yeni düzenlemenin sektördeki yükümlülükleri azaltmaya yönelik taahhütlerini vurguladığını belirtirken; yönetim kurulu ve üst düzey yöneticilere ilişkin düzenlemenin 1 Nisan 2025'ten itibaren, diğer gereklilikler ise 1 Ekim 2025'te yürürlüğe gireceği açıklanmıştır.

Modül, tüm CBB lisans sahiplerine uygulanacak olup CBB web sitesinden erişimi mümkündür:

Karadağ: EBRD Otoyol Projesini Haziran'da Değerlendirecek: Başlangıç Şüpheli

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), Karadağ'daki Mateševo -Andrijevića otoyolunun ikinci bölümünün finansmanını Haziran ayında değerlendireceğini açıkladı. EBRD Başkan Yardımcısı Matteo Patrone, kredi şartlarının halen netleşmediğini ve görüşmelerin sürdüğünü duyurdu. Bu gelişme, hükümetin yıl ortasında inşaatı başlanacağı yönündeki açıklamalarını zora soktu. Avrupa Birliği projeye 150 milyon Avro hibe sağlarken, EBRD 200 milyon Avroya kadar kredi sunmayı planlıyor. Ulaştırma Bakanlığı ise inşaatı 2025 ortasında başlamayı umduklarını belirtti.

Karadağ: Havalimanları İhalesinin Son Tarihi 7 Mayıs'a Uzatıldı

Karadağ Başbakanı Milojko Spajić, Karadağ havalimanları için ihale son tarihinin 7 Mayıs'a kadar uzatılacağını söyledi.

Üç finalist şirketin tekliflerini hazırlamak için ek süre talep ettiğini belirtti.

Başbakan Spajiç, Kabine toplantısının ardından düzenlediği basın toplantısında, "Havalimanları için nihai bağlayıcı teklifleri sunma son tarihi 5 Nisan'dan 7 Mayıs'a ertelenecek" dedi.

Ayrıca, yedi ila sekiz yıllık gecikmeler olduğunu ve Karadağ'ın Dünya Bankası'nın (WB) bir parçası olan havalimanı danışmanının gayri resmi kara listesinde olduğunu hatırlattı.

Spajiç, "Bu üç şirketin bir döngüyü kapatmak için özel olarak ne teklif edeceğini göreceğiz. Zaten taahhütte bulunduksak, sorumlu bir devlet olarak tüm yatırımcılara karşı buna göre hareket etmeliyiz" dedi.

İrlanda'da İşsizlik Oranı Şubat Ayında %3,9 Olarak Gerçekleşti

İrlanda Merkez İstatistik Ofisi (CSO) Şubat 2025'te gerçekleşen aylık işsizlik oranını yayınlamıştır.

Bu ay için kaydedilen işsizlik oranı, bir önceki ay için kaydedilen %4'ten %3,9'a düşmüştür. Yıllık bazda ise işsizlik oranı, Şubat 2024 için kaydedilen %4,2 oranına göre düşüş göstererek %3,9 olarak kaydedilmiştir.

Erkekler için aylık işsizlik oranı %3,8 olarak açıklanmış olup, Ocak 2025'te kaydedilen %4 oranına göre düşüş göstermiştir. Kadınlar için ise %3,9 olarak açıklanan işsizlik oranı bir önceki ay gerçekleşen %4 oranına göre düşüş göstermiştir.

15-24 yaş arası kişiler için aylık işsizlik oranı bir önceki aya kıyasla %11,8'den %11,3'e düşmüş olup, bu oran 25-74 yaş aralığı için %2,9'dan %2,8'e düşmüştür.

İrlanda'da 2024 Yılında Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın %1,2 Arttığı Açıklandı

İrlanda Merkez İstatistik Ofisinin son açıkladığı verilere göre 2024 yılında Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH) %1,2 artmıştır. Büyümenin itici güçleri arasında kişisel mal ve hizmet harcamaları (+%2,3), ücret artışları (+%2,9) ve değiştirilmiş yatırım (+%2,2) yer almaktadır. İnşaat sektörü ise %2 daralırken, yeni konut inşaatı %7,5 azalmıştır. 2024 son çeyreğine ilişkin rakamlara bakıldığında ise büyük ölçüde çok uluslu şirketlerin faaliyetlerinin bir sonucu olarak Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın %3,6 oranında bir artış gösterdiği görülmektedir.

Sektörel büyümeye dağıtım, oteller, ulaşım ve restoranlar %1,4'e varan artışlarla öncülük ederken, bilgi ve iletişim sektörü de %8,4 büyüme kaydetmiştir. Kamu harcamaları %4,3 artmış, net ihracat 45,6 milyar Avroya ulaşmıştır.

İrlanda Maliye Bakanı Paschal Donohoe, yerel ekonominin beklenenden daha iyi performans gösterdiğini belirtmiş, güçlü iş gücü piyasasının büyümeye katkıda bulunduğunu vurgulayarak 2,8 milyon kişinin istihdamda olduğunu ifade etmiştir. Donohoe yaptığı açıklamada devamla, küresel belirsizlikler ve ekonomik parçalanmanın İrlanda'nın uluslararası ticarete bağımlı olması sebebiyle ülke ekonomisi için bir risk oluşturduğunu söylemiştir. Bu nedenle önceliklerinin ekonomik dayanıklılığı, rekabetçiliği ve verimliliği artırmak olduğunu belirten bakan, altyapıya ve eğitime yatırım yapılacağını vurgulamıştır. Donohoe ayrıca, gelecekteki ekonomik risklere karşı korunmak amacıyla mali rezervlerin güçlendirileceğini ifade etmiştir.

10'dan Fazla Uluslararası Platform Özbekistan'da Temsilcilik Açtı

10'dan fazla büyük uluslararası elektronik ticaret platformu Özbekistan'da temsilcilik açtı. Bu durum Perspektifli Projeler Ulusal Ajansı tarafından bildirildi.

Onların faaliyetleri sayesinde devlet bütçesine 160 milyar sum'un üzerinde vergi ödemesi yapılırken, e-ticaret sektöründe serbest meslek sahibi olanların sayısı yüzde 55 arttı.

Ayrıca daha önce ülkede resmi yasal kaydı olmadan faaliyet gösteren Yandex, Ozon, Wildberries ve Wolt gibi yabancı pazaryerlerinin çalışmaları yerelleştirildi.

Bakanlar Kurulu'nun e-ticaretin düzenlenmesine ilişkin yeni düzenlemeyi Aralık 2024'te onayladığını ve bu düzenlemelerin 1 Temmuz 2025'te yürürlüğe gireceğini hatırlatalım.

Bunlar, pazaryerleri, sipariş toplayıcıları, dijital yayın hizmetleri ve kuryeler ve taksi şoförleri gibi serbest meslek sahipleri de dahil olmak üzere çok çeşitli piyasa katılımcılarını kapsamaktadır.

Yeni düzenlemelere göre, tüm pazar yeri operatörlerinin, sipariş toplayıcılarının ve yayın platformlarının Özbekistan'da tüzel kişi olarak kayıt yaptırması zorunludur.

Serbest meslek sahiplerinin gelirleri de dahil olmak üzere mali işlemler, özel banka hesapları aracılığıyla yürütülmelidir. Ayrıca, tüm e-ticaret işletmelerinin devlet siciline kayıt yaptırması ve bildirim esasına göre faaliyet göstermesi zorunludur.

Özbekistan Yaklaşık 1,5 Milyar Dolarlık Uluslararası Egemen Tahvil İhraç Etti

Ekonomi ve Maliye Bakanlığı'nın basın servisinden yapılan açıklamaya göre, Özbekistan'ın yaklaşık 1,5 milyar dolar değerindeki uluslararası devlet tahvillerinin bir sonraki turu küresel finans piyasalarına arz edildi.

18 ve 20 Şubat'ta Londra'da, ABD doları cinsinden 7 yıllık , avro cinsinden 4 yıllık ve sum cinsinden 3 yıllık tahvillerinin ihraç edilmesi için siparişlerin kabul edileceği duyuruldu. Özbekistan'ın uluslararası tahvillerinin satın alınmasına yönelik siparişlerin tutarı 4,2 milyar dolara ulaştı:

- ABD doları tahvilleri (7 yıl) - 2 milyar dolar;
- Avro tahvilleri (4 yıl) - 1,6 milyar avro;
- Sum tahvilleri (3 yıl) - 7,3 trilyon sum.

Özbekistan'ın uluslararası tahvillerinde aşağıdaki faiz oranları uygulanmaktadır:

- 500 milyon ABD doları tutarındaki 7 yıllık tahviller için %6,95;
- 500 milyon avro tutarındaki 4 yıllık tahviller için %5,1;
- 6 trilyon sum tutarındaki 3 yıllık tahviller için - %15,5.

Bakanlık ayrıca karşılaştırma amacıyla 2024 yılında ihraç edilen tahvillere ilişkin verileri de açıkladı.

- Mayıs 2024'te ihraç edilen 7 yıllık dolar cinsinden uluslararası devlet tahvilleri yüzde 7,125 faizle;
- 3 yıllık euro cinsinden tahviller - yüzde 5,375 faiz oranıyla
- 3 yıllık sum cinsinden tahviller yüzde 16,625 faizle endekslendi.

Bakanlık ayrıca, 2025 yılı Ocak-Şubat döneminde yurt içi finans piyasasında ihraç edilen 3 yıllık devlet hazine tahvillerinin faiz oranının yüzde 15,6-16,1 seviyesinde gerçekleştiğini kaydetti

Özbekistan'da Önümüzdeki 3 Yılda 2,6 Milyar Dolar Değerinde 76 Proje Hayata Geçirilecek

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev, 7 Mart'ta sanayi için stratejik öneme sahip minerallerden oluşan hammadde tabanının geliştirilmesi ve katma değeri yüksek ürünlerin üretimine yönelik sunumla tanıştı.

Ülkede tungsten, molibden, magnezyum, lityum, germanyum, grafit, vanadyum ve titanyum olmak üzere 30'dan fazla metalin yatakları tespit edilmiştir. Ancak yakın zamana kadar bu alana gereken ilgi gösterilmemiş; nadir minerallerin keşfi, endüstriyel atıkların işlenmesi ve bitmiş ürün üretimine yönelik yatırımlar neredeyse hiç yapılmamıştır.

Son yıllarda bu alanda yapılacak çalışmalara yönelik örgütsel altyapı oluşturulmuş, katma değeri yüksek ürünlerin üretimine başlanması mümkün hale gelmiştir. Maden ve Jeoloji Bakanı sunumda sektörün gelişme beklentilerini aktardı.

Önümüzdeki 3 yıl içerisinde 28 çeşit nadir mineralin çıkarılması ve işlenmesini kapsayan 2,6 milyar dolar değerinde 76 projenin hayata geçirilmesi planlanıyor. Hammadde tabanının genişletilmesi amacıyla jeolojik araştırma ve keşif çalışmalarına ek kaynak sağlanmaktadır.

Ana hedef, modern teknolojiler kullanılarak cevherden doğrudan değerli hammaddelerin verimli bir şekilde çıkarılması, minerallerin saflığının artırılması ve katma değeri yüksek ürünlerin üretilmesidir. Örneğin "İngiçka" yatağından elde edilen tungsten konsantresinin zenginleştirilmesi katma değeri iki katına çıkaracaktır. Şu ana kadar 18 adet benzer proje geliştirilmiştir.

"Hammadde – işleme – bilim ve teknoloji – hazır ürünler" olmak üzere komple bir üretim zinciri oluşturmak amacıyla, önemli molibden ve tungsten rezervlerinin bulunduğu Taşkent ve Semerkant bölgelerinde teknoloji parkları kurulması önerildi.

Özbekistan, 1 Temmuz'dan İtibaren 86 Çeşit Mala İhracat Gümrük Vergisi Uygulayacak

14 Mart 2025 tarihinde, "Ürün ihracatına ilişkin usul ve esasların iyileştirilmesi ve katma değerli mamul üretiminin teşvikine yönelik tedbirler hakkında" Cumhurbaşkanı Kararnamesi kabul edildi. Bu, Gümrük Komitesi tarafından bildirildi.

Kararnamenin kabul edilmesindeki temel amacın, ihracat usullerinin Dünya Ticaret Örgütü kurallarına uygun hale getirilmesi olduğu belirtiliyor.

Kararname ile 1 Temmuz 2025 tarihinden itibaren aşağıdaki 86 çeşit mala ihracat gümrük vergisi getirilmiş olup oranları onaylanmıştır:

Ham deri ve yarı mamul deri ürünleri, ham ipek, pamuk ipliği, örme kumaştan mamul ürünler (pratikte bu ürünlerin ihracatında dernek aidatı alınıyordu, artık bu uygulama kaldırılmıştır);

Et ürünleri, buğday, tahıl, pirinç, mineral gübreler, ham deri, PET atıkları, demir dışı metal hurdaları ve atıkları (pratikte bu malların ihracatı sadece Özbekistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı veya hükümetin kararları temelinde izin alınarak yapılabiliyordu. Artık bu şartlar kaldırılmıştır);

Özbekistan'da katma değer yaratmak ve geri işleme sanayini desteklemek amacıyla, ülkede üretilen stratejik hammadde ürünleri (doğal gaz, pamuk lifi, pamuk tiftiği, mineral gübreler, polietilen, polipropilen, polistiren, polietilen tereftalat, PVC, bakır hammaddeleri);

Komiteden yapılan açıklamada, "Bu kararname, ihracat prosedürlerinin daha da iyileştirilmesine, yerel hammaddelere dayalı katma değerli nihai ürün üretiminin teşvik edilmesine ve geri işleme sektörünün yatırım cazibesinin artırılmasına hizmet edecektir" denildi

Kazakistan Aktöbe Bölgesinde Özel Ekonomik Bölge kurulacak

Kazakistan'da 15. Özel Ekonomi Bölge (ÖEB) Aktöbe şehrinde kurulacak. Özel Ekonomik Bölgeler kapsamında sağlanan teşvikler yoluyla ülkeye doğrudan yabancı sermaye çekilmeye çalışılmakta ve yatırımcı firmalara çeşitli vergi muafiyetleri ve krediler gibi farklı teşvikler sağlanmaktadır. Aktöbe'de kurulacak yeni Özel Ekonomik Bölgede aşağıda belirtilen 39 öncelikli alanda faaliyet gösteren işletmeler yerleşecektir.

- Örme ve örme kumaş üretimi;
- Diğer örme ve örme giysilerin üretimi;
- Prefabrik parke kaplamaların üretimi;
- Odun hamuru ve selüloz üretimi;
- Duvar kağıdı üretimi;
- Birincil formlarda sentetik kauçuk üretimi;
- Esansiyel yağ üretimi;

- Temel farmasötik ürün üretimi;
- Seramik ev eşyası ve dekoratif eşya üretimi;
- Seramik elektrik izolatörleri ve izolasyon bağlantı parçaları üretimi;
- Diğer seramik ürün üretimi;
- Aşındırıcı ürün üretimi;
- Bıçak üretimi;
- Kilit ve menteşe üretimi;
- Edavat, alet üretimi;
- Elektronik devre elemanları üretimi;
- Elektronik kart üretimi;
- İletişim ekipmanı üretimi;
- Elektronik ev aletleri üretimi;
- Manyetik ve optik veri depolama ürünleri üretimi;
- Pil ve akümülatör üretimi;
- Uçak, otomobil ve motosiklet motorları hariç, motor ve türbin üretimi;
- Hidrolik ve pnömatik ekipman üretimi;
- Rulman, dişli, dişli eleman ve tahrik sistemi üretimi;
- Ofis teknik araçları ve ekipman üretimi (bilgisayar ve bilgisayar çevre birimleri hariç);
- Plastik ve kauçuk işleme makine ve ekipmanların üretimi;
- Otomobiller için elektrikli ve elektronik ekipman üretimi;
- Otomobillerin diğer parça ve aksesuarlarının üretimi;
- Süpürge ve fırça üretimi;
- Hava ve uzay araçlarının onarımı ve bakımı;
- Havayolu kargo taşıma faaliyetleri;
- Malların depolanması ve muhafazası;
- Karayolu taşımacılığı destekleyici faaliyetleri;
- Havayolu taşımacılığı destekleyici faaliyetleri;
- Kargo lojistik hizmetleri;
- Posta hizmetleri vb.

Brezilya Ekonomisi 2024'te %3,4 Büyüyerek 2021'den Bu Yana En Büyük Artışı Kaydetti

Brezilya Coğrafya ve İstatistik Enstitüsü (IBGE) tarafından açıklanan verilere göre, Brezilya ekonomisi 2024'te %3,4 oranında büyüme kaydetmiş olup; Brezilya'nın GSYİH'sı 11,7 trilyon R\$'a ulaşmıştır.

Hizmet ve sanayi sektörleri 2023 yılına göre sırasıyla yüzde 3,7 ve yüzde 3,3 artışla GSYH'yi yukarıya taşımıştır. Özellikle sanayide öne çıkan sektör %4,3'lük artış ile inşaat sektörü olmuştur.

Öte yandan tarım sektörü yüzde 3,2 oranında düşüş kaydetmiştir. Düşüşün nedenleri arasında, başta soya fasulyesi (%-4,6) ve mısır (%-12,5) olmak üzere birçok önemli ürünü etkileyen çeşitli iklim etkileri yer alıyor.İlaveten, Brezilya 2024'ü şimdiye kadar kaydedilen en düşük işsizlik oranı olan %6,6 ile tamamlamıştır.

Brezilya 2025 Yılı Şubat Ayında Ticaret Dengesi 323,7 Milyon Dolar Açık Verdi

Brezilya Kalkınma, Sanayi, Ticaret ve Hizmetler Bakanlığı Dış Ticaret Sekreterliği'nin (MDIC) açıkladığı verilere göre, Brezilya'nın ticaret dengesi Şubat ayında 323,7 milyon ABD doları tutarında ticaret açığı kaydetmiştir.

Bu ayda ihracat, Tarımda 60 milyon ABD Doları (%1,3), Madencilik Sanayiinde 1,53 milyar ABD Doları (%-26,4) düşüş ve İmalat Sanayi ürünlerinde 1,02 milyar ABD Doları (%8,1) artış nedeniyle 2024 yılının aynı dönemine göre %1,8 düşüş kaydederek 22.929 milyar dolar tutarında gerçekleşmiştir.

İthalat tarafında ise tarımda 120 milyon ABD Doları (%30,4) artış, Madencilik Sektöründe 220 milyon ABD Doları (%-18,9) düşüş ve İmalat Sanayi ürünlerinde 5,12 milyar ABD Doları (%31,0) büyüme kaydedilerek Şubat ayında geçen yılın aynı ayına göre %27,6 oranında önemli bir artış göstermiş ve 23.253 milyar dolar seviyesine yükselmiştir.

Brezilya Şubat Ayı Enflasyonu %1,31 İle Son 22 Yılın En Yüksek Seviyesinde Gerçekleşti

Brezilya Coğrafya ve İstatistik Enstitüsü (IBGE) tarafından açıklanan verilere göre, ülkenin resmi enflasyonu Şubat ayında son 22 yılın en yüksek oranını kaydetti. IPCA, Geniş Ulusal Tüketici Fiyat Endeksi, Ocak ayındaki %0,16 oranının oldukça üzerinde olan %1,31 seviyesinde gerçekleşti.

Okul ücretlerindeki artışla Eğitim grupları, Şubat ayında enflasyondaki artışın en büyük sorumlusu oldu. Gıda ve İçecek grubunda da yumurta ve kahve fiyatlarındaki artışın etkisiyle fiyatlar artış gösterdi.

Ulaşım grubunda ise en çok akaryakıt fiyatlarındaki artış ve şehir içi otobüs biletlerinin yeniden düzenlenmesi ağırlık kazandı.

Peru Liman Sektörü 2024'te Rekor Büyüme Gerçekleştirdi

Peru'nun liman sistemi, özel yatırımlar ve altyapı modernizasyonu sayesinde 2024 yılında kayda değer bir büyüme sağlamıştır. Ulusal Liman Otoritesi'nin (APN) yönetimindeki limanlar, önceki yıla göre %8,4 artışla toplamda 127,8 milyon ton yük taşımıştır. Callao Limanı, ülkenin ana lojistik merkezi olarak 44,1 milyon ton taşıırken, kamu terminallerindeki yük elleçleme de %14,5 artışla 63,7 milyon tona ulaşmıştır.

2024 yılında Peru'da konteyner taşımacılığında da büyüme kaydedilmiştir. Konteyner taşımacılığı %11 artarak 3,5 milyon TEU seviyesine çıkmıştır. Callao Limanı, toplam taşımacılığın %88'ini gerçekleştirerek liderliğini sürdürmüştür. DP World Callao tarafından

işletilen Güney Konteyner Terminali, 1,9 milyon TEU ile en yüksek taşıma miktarına ulaşırken, APM Terminals'in işlettiği Kuzey Çok Amaçlı Terminali 1,1 milyon TEU ile ikinci sırada yer almıştır. Paita Limanı ise 309.180 TEU taşıma gerçekleştirmiştir. Bunun yanı sıra, Paracas Limanı, %174,4'lük bir büyüme oranıyla Peru'daki limanlar arasında en büyük artışı kaydederek 77.500 TEU taşımıştır.

Ayrıca, Chancay Limanı'nın açılışı ve Kabotaj Yasası'nın onaylanması, sektördeki büyümeyi daha da hızlandıracak önemli gelişmeler arasında yer almaktadır. Bu gelişmelerle Peru, kendini Güney Amerika'da güçlü bir lojistik merkezi olarak konumlandırmayı hedeflemektedir.

Kuveyt'te Ocak Ayında 1,2 Milyar Dolar Değerinde Proje İhale Edildi

Orta Doğu ve Kuzey Afrika bölgesinde, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ve Fas'ın enerji ve sanayi sektörlerinin öncülüğünde ocak ayında 29,5 milyar dolar değerinde sözleşme imzalandı. Körfezde Ocak ayında BAE, 12,8 milyar dolarlık proje ihalesiyle listenin zirvesinde yer alırken, Suudi Arabistan 2,97 milyar dolarlık proje ihalesiyle ikinci, Kuveyt ise 1,2 milyar dolarlık proje ihalesiyle üçüncü sırada yer aldı.

MEED dergisi, Ocak ayında Kuveyt'teki sözleşme ödüllерinin yaklaşık 1,2 milyar dolara ulaştığını ve yedi sözleşmeden oluştuğunu, 847 milyon doların Kamu Konut Refahı Otoritesi tarafından onaylanan ulaşım projelerine tahsis edildiğini bildirdi. Al Anba gazetesine göre, ihale edilen projeler Jahra Valiliği'ndeki Güney Saad Al-Abdullah Şehri'nin altyapı gelişimine odaklanıyor.

Dergi, toplam değeri 557 milyon dolar olan iki ihalenin Çinli 'Gezhouba Group' şirketine verildiğini, 290 milyon dolar değerindeki üçüncü ihalenin ise yerel Kuwaiti Company for Construction of Factories and Contracting tarafından kazanıldığını açıkladı.

Diğer ihaleler açısından, enerji sektöründe iki sözleşme Kuveyt Konut Refahı Kurumuna verildi. 105 milyon dolar değerindeki bir sözleşme, Nawaf Al-Ahmad Yerleşim Şehrinde 400/132/11 kilovoltluk bir ana elektrik üretim istasyonunun kurulmasıyla ilgiliyken, 104

milyon dolar değerindeki ikinci proje Güney Sabah Al-Ahmad Yerleşim Şehrinde 400/132/11 kilovoltluk bir ana elektrik üretim istasyonunun kurulmasını içermektedir.

MEED, Kuveyt'in Bayındırlık Bakanlığına Mubarak Al-Kabeer Limanı'nın (1. Aşama) geliştirilmesi için 100 milyon dolarlık bir sözleşme ve Mubarak Al-Kabeer Limanı merkez binasının geliştirilmesi için 50 milyon dolarlık bir sözleşme olmak üzere toplam 150 milyon dolar değerinde iki sözleşme verdiğini bildirdi.

Nijerya'da Enflasyon Ocak 2025'te Yüzde 24,48'e Geriledi

Nijerya Ulusal İstatistik Ofisi'nin (NBS) açıkladığı verilere göre, Nijerya'nın enflasyon oranı Ocak 2025'te yüzde 24,48 olarak kaydedildi. Bu düşüş, Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) hesaplama yönteminin güncellenmesi sonrasında gerçekleşti.

Aralık 2024'te eski yöntemle hesaplanan enflasyon oranı yüzde 34,80 olmuştu. Yeni metodolojinin, tüketici harcamaları ve ekonomik koşulları daha doğru yansıtmayı amaçlığı belirtildi.

Nijerya İstatistik Kurumu Başkanı Adeyemi Adeniran, Abuja'da düzenlenen basın toplantısında yaptığı açıklamada, TÜFE'nin referans yılının güncellendiğini ve fiyat değişimlerini ölçmek için kullanılan mal ve hizmet sepetinin revize edildiğini belirtti.

Ocak 2025'te yıllık gıda enflasyonu yüzde 26,08 oldu. Bu oran, Aralık 2024'te eski yöntemle hesaplanan yüzde 39,84'lük gıda enflasyonuna göre önemli bir düşüşe işaret etti.

Nijerya Lagos Hükümeti, Lekki-Epe Uluslararası Havaalanı için Summa Group ile Anlaşma İmzaladı

Lagos Eyalet Hükümeti, Türk inşaat şirketi Summa Group ile Lekki-Epe Uluslararası Havaalanı'nın geliştirilmesi ve inşası için bir Mutabakat Zaptı (MoU) imzaladı.

Lagos Valisi Babajide Sanwo-Olu, bu anlaşmayı resmi X hesabından duyurdu. Sanwo-Olu, projeyi, Lagos'taki bağlantıyı iyileştirmeyi, ekonomik büyümeyi desteklemeyi ve küresel yatırımları çekmeyi amaçlayan dönüştürücü bir girişim olarak tanımladı.

Vali, "Uluslararası alanda tanınan inşaat şirketi Summa Group ile uzun zamandır beklenen Lekki-Epe Uluslararası Havaalanı'nın geliştirilmesi ve inşası için bir Mutabakat Zaptı (MoU) imzaladık. Bu çığır açan girişim, Lagos'taki bağlantıyı iyileştirmek, ekonomik büyümeyi teşvik etmek ve küresel yatırımları çekmek için vizyonumuzun önemli bir parçasıdır," şeklinde bir paylaşımda bulundu.

Sanwo-Olu, Lekki-Epe Uluslararası Havaalanı'nın seyahati kolaylaştıracağını ve Eyalet genelinde işletmeler ile sakinler için yeni fırsatlar yaratacağını vurguladı.

Nijerya Ekonomisi 2024'te Yüzde 3,40 Büyüdü

Nijerya Ulusal İstatistik Ofisi verilerine göre, Nijerya'nın GSYH'si 2024'te yüzde 3,40 büyüyerek 2023'teki yüzde 2,74'lük büyümenin üzerine çıktı.

2024'ün son çeyreğinde ise ekonomi yıllık bazda yüzde 3,84 büyümeye kaydetti. Büyümeye en büyük katkı yüzde 5,37 büyüyen hizmetler sektöründen geldi.

Tarım sektörü yüzde 1,76, sanayi sektörü ise yüzde 2,00 büyüdü. 2024'ün dördüncü çeyreğinde toplam GSYH, nominal olarak 78,3 trilyon naira seviyesine ulaştı ve yıllık yüzde 18,91 artış gösterdi.

Petrol üretimi günlük 1,54 milyon varil olarak gerçekleşirken, petrol sektörü yüzde 1,48 büyüdü. Petrol dışı sektörler ise yüzde 3,96 büyümeye kaydetti.

Büyümeye en çok finans, telekomünikasyon, tarım, taşımacılık, ticaret ve imalat sektörleri katkı sağladı.

Güney Kore Kırgızistan'a 500 milyon dolar kredi sağlamayı planlıyor

Kırgız Parlamentosu Jogorku Keneş Uluslararası İlişkiler Komitesi 10 Mart'ta Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti arasında 2025-2029 yılları için Ekonomik Kalkınma İşbirliği Fonu'ndan (EDCF) 500 milyon dolarlık kredi sağlanmasına ilişkin Çerçeve Anlaşmasının onaylanmasını görüştü ve onayladı.

500 milyon dolar aşağıdaki alanlarda kullanılması öngörülmektedir.

Fonlar kilit altyapı ve sosyal projeler için kullanılacak:

200 milyon dolar - konut inşaatını desteklemek için Devlet Mortgage Şirketine,

150 milyon dolar - KGMA hastanesinin inşası için,

110 milyon dolar - Ulusal Hastane'nin yeni binasının inşası ve teknik donanımı için,

Bu meblağın bir kısmı Acil Durumlar Bakanlığı'nın arama ve kurtarma operasyonları için iki helikopterin satın alınmasına yöneliktir.

Resmi bilgilere göre hastanenin ilk binası 1889 yılında, son binası ise 2014 yılında inşa edilmiştir. Açıklandığına göre, halihazırda kapasitesi 1.200 yatak, ancak hastanenin tek bir acil durum merkezi yok, bu da doktorların işini zorlaştırmaktadır.

Yetkililer, "Bişkek'te Bokonbaeva Caddesi üzerinde inşa edilecek 485 yataklı yeni bina, ameliyathane, resüsitasyon ve hastaların tedavisi için modern tıbbi ekipmanlarla donatılacak" diye belirtti.

Kredi koşulları, 10 yıl ödemesiz dönem dahil olmak üzere 40 yıl içindir. Faiz oranı %0,1 olacaktır. Proje finansmanı, Kırgızistan Bakanlar Kurulu ile EDCF adına hareket eden Kore İhracat-İthalat Bankası arasındaki ayrı anlaşmalarla belirlenecektir.

Şap Hastalığı Nedeniyle Çekya Sınır Geçişlerinde Alınan Tedbirler

Çek Cumhuriyeti Tarım Bakanı Marek Výborný (KDU-ČSL), şap hastalığının Çek Cumhuriyeti'ne ulaşması ihtimali kapsamında acil durum planlarının devreye sokulduğunu bildirmiştir. Şap hastalığı riski nedeniyle bugün itibarıyla Aşağı Avusturya ve Burgenland'da sığır, domuz, koyun, keçi ve hayvansal ürünlerin ithalatına getirilen yasak genişletildiği, Çekya'daki Güney Moravya, Zlin ve Moravya-Silezya bölgelerinde sahaya girişlere izin verilmediği bildirilmiştir.

Slovakya ve Macaristan'da görülen şap hastalığının yayılma riski nedeniyle, bugün (27/3) itibarıyla Çekya-Slovakya sınırında 3,5 tonun üzerindeki hayvan ve hayvansal ürün taşımacılığına kısıtlama getirilirken, riskli ürünleri taşıyan araçların Slovakya'dan Çek Cumhuriyeti'ne yalnızca dört sınır kapısından geçişine izin verilmektedir: Lanžhot, Starý Hrozenkov, Bílá-Bumbálka ve Mosty u Jablunkova.

Tedbir dışı malları taşıyan kamyonlar ise diğer geçişleri kullanmaya devam edebilecektir.

Sınır kapısında polis, gümrük memurları ve veteriner görevlileri görev yapmakta olup, polis ve gümrük memurları tarafından, tasarımlarına göre hayvansal ürün taşıyabilecek kamyonları tespit edilerek, belgeleri ve muhtemelen yüklerini kontrol edilmektedir. Araçların Çek Cumhuriyeti'ne girmesini yasaklamak için bir neden bulunmaması halinde, araçlar dezenfeksiyon bölgesinden geçirerek yollarına devam edebilmektedir.

Çek Cumhuriyeti'ne Slovakya ve Macaristan'dan hayvan ve diğer hayvansal ürünlerin ithalatına ve son 21 gün içinde Macaristan ve Slovakya'daki kapalı bölgelerde bulunan kişilerin çiftliklere girmesine izin verilmemektedir.

Söz konusu ürünleri sevk eden taşımacılarımızın, yükleme öncesi aracı dezenfekte ettiğini ve sevkiyatın menşeyini kanıtlayan belgeleri ibraz etmesi gerekmektedir.

ABD Kaliforniya Valiliği Eyalet Yatırım, Büyüme ve Kalkınma Eylem Planını Duyurdu

Kaliforniya Valiliği geçen hafta eyaletin yeni yatırım, kalkınma ve büyüme stratejisini ortaya koyan eylem planının duyurmuştur. İlgili eylem planı kapsamında gerçekleştirilecek projeler ve verilecek devlet destekleri, temelde eyaletin teknolojik büyümesine katkı sağlamayı, yeni iş olanakları oluşturmayı, yüksek teknolojik altyapılı üretimi geliştirmeyi, yeşil dönüşüme katkı sunmayı, kalkınma açısında dezavantajlı bölgeleri desteklemeyi amaçlıyor. Bu çerçevede ilgili eylem planı kapsamında 245 milyon dolarlık yatırım gerçekleşmesi ve 125 milyon dolarlık teşvik programının oluşturulması öngörülüyor. İlgili eylem planı özellikle geçtiğimiz aylarda gerçekleşen orman yangınlarının zararlarının telafi edilmesi ve şehrin 2028 Los Angeles Olimpiyatlarına hazırlanması açısından önemli bir adım olarak değerlendiriliyor.

Eylem planı kapsamında öncelik verilecek sektörler havacılık ve savunma sanayi, yenilenebilir enerji, yarı iletken teknolojiler, sağlık hizmetleri, lojistik ve turizm olarak açıklanmıştır. Bu sektörlerde hayata geçirilecek projeler ve yapılacak yatırımlarla eyalette özellikle teknoloji tabanlı sanayi altyapısını dönüştürecek adımlar atılarak, yeni istihdam alanlarının yaratılması amaçlanmaktadır.

ABD'nin Önde Gelen Kozmetik ve Eczacılık Perakende Devi "Walgreens" Kaliforniya Eyaletindeki Çoğu Şubesini Kapatmaya Hazırlanıyor

ABD'nin önde gelen kozmetik perakende zinciri "Walgreens" Kaliforniya eyaletindeki pek çok şubesini kapatarak küçülmeye gitmeye karar verdi. Geçen yıl halihazırda tüm ABD'de 1.200 şubesini kapatan firma, bu yıl içerisinde 500 şubesini daha kapatmayı öngörüyor. Küçülmenin sebebi olarak artan işletim maliyetleri ve tüketici eğilimlerinin sanal alışveriş kanallarına kaymış olması gösterilirken, özellikle Los Angeles ve San Francisco şehirlerinde çoğu şubenin faaliyetlerini sonlandırması bekleniyor.

ABD’de Federal Bütçe Kesintileri Kapsamında Florida'da Kamu Binaları Kapatılıyor

ABD’de Federal Bütçe Kesintileri Kapsamında Kamu Binaları Kapatılıyor

ABD’de federal bütçe kesintileri kapsamında kamu binalarının kapatılmasına yönelik çalışmalar devam etmekte olup, Elon Musk’ın liderliğinde Hükümet Verimliliği Departmanı (Department of Government Efficiency – DOGE) tarafından yürütülen süreç kapsamında, birçok federal ajansın Florida genelindeki ofislerinin kapatılacağı kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Florida’da 14 farklı ilçede gerçekleştirilmesi planlanan kapatmaların milyonlarca dolarlık tasarruf sağlaması beklenmektedir.

Florida genelinde kapatılması planlanan binalar arasında çeşitli federal ajanslara ait ofisler bulunmakta. Bunlar arasında Ulusal Okyanus ve Atmosfer İdaresi (NOAA), Ulusal Park Servisi, ABD Küresel Medya Ajansı, Gıda ve İlaç Dairesi (FDA), ABD Savcılık Ofisi, Jeolojik Araştırma Kurumu, Tarım Bakanlığı ve Savunma Bakanlığı’na bağlı bazı ofisler yer almaktadır.

Öne çıkan kapatma kararlarından bazıları ve öngörülen tasarruf rakamları ise şöyledir;

Jacksonville – ABD Ordusu Mühendisler Birliği Ofisi: 9,4 milyon dolar tasarruf

Miami – ABD Küresel Medya Ajansı: 5,3 milyon dolar tasarruf

Tampa – ABD Savcılık Ofisi: 3,2 milyon dolar tasarruf

Plantation – Çalışan Hakları Güvenlik İdaresi: 2,8 milyon dolar tasarruf

Key Largo – NOAA Ofisi: 1,4 milyon dolar tasarruf

Tallahassee – Orman Hizmetleri: 1,1 milyon dolar tasarruf

Fort Walton Beach – Çalışma İstatistikleri Bürosu: 1 milyon dolar tasarruf

Ocala – ABD Savcılık Ofisi: 861 bin dolar tasarruf

Naples – Ulusal Park Servisi: 230 bin dolar tasarruf

Bunun yanı sıra, Jeolojik Araştırma Kurumu, Küçük İşletmeler İdaresi, Ulusal Park Servisi ve Demiryolu Emeklilik Kurulu’na ait bazı ofis binalarının kapatılmasıyla herhangi bir tasarruf sağlanmayacağı da belirtilmektedir.

Miami’de Öne Çıkan Kapatmalar

Miami ve çevresinde de önemli federal binaların kapatılması planlanmaktadır. Bu kapsamda, ABD Küresel Medya Ajansı, Dışişleri Bakanlığı'na bağlı bir ofis (Secretary Office) ve ABD Balık ve Yaban Hayatı Servisi gibi kuruluşların kira sözleşmelerinin sonlandırılacağı kamuoyuna duyurulmaktadır.

Özellikle ABD Küresel Medya Ajansı’nın 35 bin 927 metrekarelik ofisinin kapatılmasıyla 5,3 milyon dolar tasarruf edilmesi öngörülmekte. Ayrıca, Miami’de Dışişleri Bakanlığı'na ait bir

ofisin kapanmasıyla yıllık 69 bin 950 dolar değerinde bir kira sözleşmesinin iptal edileceği de bildirilmektedir.

DOGE yetkilileri, kapatma sürecinin bütçe tasarrufu sağlamak amacıyla yürütüldüğünü belirtmektedir. Önümüzdeki dönemde yeni kapatma kararlarının alınabileceği de ifade edilmektedir.

Yunanistan Rüzgar Enerjisinde Avrupa Ortalamasının Üzerinde

Yunanistan, rüzgar enerjisinde Avrupa'nın lider ülkeleri arasında yer aldı. Avrupa'da rüzgar enerjisinin kullanımını destekleyen bir dernek olan Wind Europe'un açıkladığı verilere göre, Yunanistan 2024 yılında elektrik tüketiminin %22'sini rüzgar enerjisinden karşıladı. Avrupa genelinde rüzgar enerjisinin elektrik tüketimindeki payı ortalama %19 seviyesindeyken, Danimarka %56 ile lider durumda. Yunanistan'da ulusal operatörlerin verilerine göre ise 2024'te toplam elektrik üretiminin %24,4'ü rüzgar enerjisinden elde edildi.

Yunanistan'da İhracat Büyük Şirketlerin Elinde, Küçük İşletmelerin Payı ise Düşüşte

2023 yılına ait Yunan İstatistik Kurumu (ELSTAT) verilerine göre, Yunanistan'da ihracat yapan işletmelerin sayısında artış olmasına rağmen, toplam ihracat değeri bir önceki yıla kıyasla düştü. 2022'de 19.154 işletme 51,74 milyar avro değerinde ihracat yaparken, 2023'te 19.393 işletme 47,35 milyar avro değerinde ihracat gerçekleştirdi. İhracat yapan işletmelerin çoğunluğunu (%87,3) 0-49 çalışanı olan küçük işletmeler oluşturmalarına rağmen, bu küçük işletmelerin ihracattaki payı yalnızca %20,9'da kaldı.

İhracatın çoğunu (%58,7) büyük işletmeler (250'den fazla çalışan) gerçekleştirdi. Bu oranın 2022'de %56,5 olduğu göz önünde bulundurulduğunda, büyük işletmelerin ihracattaki payının arttığı görülüyor. Diğer yandan 2023'te ihracatın %29,5'i yalnızca -emtia, enerji ve inşaat ile iştigal eden- beş büyük şirket (Motor Oil, ElvalHalcor, Elinoil, Boehringer Ingelheim Hellas ve Mytilineos) tarafından yapıldı. Toplam ihracat değerinin yaklaşık %49,7'si toplam 50 şirket tarafından yapıldı.

Yunanistan Kalkınma Bakanlığı Perakende Ticarete Denetimleri Artırıyor

Yunanistan Kalkınma Bakanlığı, tüketicileri yanıltıcı indirimlerden korumak için 17 Mart'tan itibaren perakende pazarında daha sıkı denetimler gerçekleştirecektir.

Kalkınma Bakanı Takis Theodorikakos 10 mart pazartesi günü konuya ilişkin yaptığı açıklamada, "Bir indirim veya teklifin gerçek ve güvenilir olması için, gerçek satış fiyatının son 30 gündeki en ucuz fiyattan daha ucuz olması gerekir. Başka her şey yanlış ve yanıltıcıdır ve cezalandırılacaktır." ifadelerini kullanarak, duruma bağlı olarak bu husustaki para cezalarının 3 milyon avroya kadar çıkabileceğinin altını çizmiştir.

Atina Venizelos Uluslararası Havalimanının Genişleme Projesi 1,3 Milyar Avroya Mal Olması Öngörülüyor

Planlamaya göre birkaç yıl içinde Atina Eleftherios Venizelos Uluslararası Havalimanına ait tesislerin boyutları ve miktarı iki katına çıkacak, yolcu yönetim süreleri iyileşecek ve havalimanı bugün olduğundan çok daha fazla sayıda yolcuya daha iyi hizmet verebilecek.

Söz konusu havalimanına ait geliştirmeler tamamlandığında yolcu kapasitesi yılda 50 milyona ulaşacak olup söz konusu planlamalar için 1,28 milyar avroluk bir bütçenin ayrılması hedeflenmektedir.

Geliştirmeler sürecinde ilk aşamada tamamlanacak tesisler arasında, ana terminal binasının ve uydu terminal binasının daha da genişletilmesi ile toplam alanda 148 bin metrekareye denk gelen %68'lik bir artış sağlanması öngörülmektedir.

Danimarka Sanayi Satışları 2024'te Rekor Seviyeye Ulaştı

Danimarka sanayi sektörü, 2024 yılında önemli bir büyüme kaydederek toplam 1.211 milyar (175,7 milyar Dolar) Danimarka kronu (DKK) ciroya ulaştı. Bu, 2023 yılına kıyasla yüzde 6,5'lik bir artışa ve 73,7 milyar (10,9 milyar \$) DKK'lık ek gelire karşılık geliyor. Büyümenin en büyük itici gücü, yıllık yüzde 27'lik artışla 327,8 milyar (47,4 Milyar \$) DKK seviyesine ulaşan ilaç sanayi oldu.

Sanayi genelinde yaşanan bu yükseliş, mobilya ve diğer sanayi kollarındaki yüzde 6,2'lik artışla desteklenirken, makine endüstrisi de yüzde 3,1'lik bir büyümeye kaydetti.

Bununla birlikte, kimya ve petrol rafinerileri sektörü yüzde 7,1 oranında küçülerek 100,9 milyar (14,6 Milyar \$) DKK seviyesine gerilerken, madencilik ve taş ocaklığı sektörü yüzde 7,3'lük bir düşüş yaşadı.

Açıklanan veriler ışığında ilaç sektörü yükselişini sürdürüyor. Son 16 yılda sanayinin toplam cirosu yüzde 61,8 oranında artarken, ilaç sanayinin büyümesi dikkat çekici oldu. 2008 yılında 42,8 milyar DKK seviyesinde olan sektör, 2024 yılı itibarıyla 327,8 milyar DKK'ya ulaşarak neredeyse yedi katına çıktı. Bu büyümeye, Danimarka'nın küresel ölçekte ilaç üretimindeki güçlü konumunu pekiştiriyor.

Danimarka Dış Ticaretinde Ocak'ta Düşüş

Danimarka İstatistik Kurumu'nun raporuna göre, ülkenin dış ticaretinde 2025 yılının Ocak ayında belirgin bir düşüş yaşandı. Toplam mal ve hizmet ihracatı, bir önceki aya kıyasla %8,3 oranında azalarak 24,7 milyar Dolar seviyesine geriledi. Aynı dönemde toplam mal ve hizmet ithalatı da %9,0'lık bir düşüşle 20,7 milyar Dolar olarak kaydedildi.

Bu dikkat çekici düşüşlerin ardında, Aralık 2024 ayında hem ihracat hem de ithalatta görülen büyük artışların yattığı belirtiliyor. Ancak, daha geniş bir perspektife bakıldığında, son üç aylık dönem (Kasım 2024 - Ocak 2025) incelendiğinde farklı bir tablo ortaya çıkıyor. Son üç ayda, mevsimsel etkilerden arındırılmış cari fiyatlarla toplam ihracat %3,3 oranında artış gösterirken, ithalattaki artış %6,6 olarak gerçekleşti. Bu durum, Ocak ayındaki düşüşün geçici bir düzeltme olabileceğine işaret ediyor.

Danimarka'nın Şubat Ayı Enflasyon Verileri Açıklandı

Danimarka İstatistik Kurumu tarafından açıklanan 2025 yılı Şubat ayı verilerine göre tüketici fiyatları endeksi, 2024 yılı Şubat ayına göre yüzde 2,0 artış göstermiştir. Ocak ayında ise bu oran %1,5 idi. Enflasyon, 2023 yılı sonlarında görülen seyre benzer şekilde 2024 yılı boyunca dalgalanmalar göstermiş ve 2025 yılı başında artış eğilimine girmiştir.

Hizmet gruplarında yıllık enflasyon yüzde 2,2 olurken, mal gruplarında bu oran yüzde 1,8 olarak belirlenmiştir.

Enflasyondan en çok etkilenen ürün ve hizmet grupları ise şu şekilde sıralanmıştır:

Gıda ve alkolsüz içecekler: %5,7

Eğitim: %3,7

Komünikasyon: %3,0

Konut kullanımı, elektrik ve ısınma: %2,7

Diğer varlıklar ve hizmetler: %2,0

Sağlık: %1,8

Alkollü içecekler ve tütün ürünleri: %1,2

Restoranlar ve oteller: %1,1

Eğlence ve kültür: %1,1

Ulaşım: %0,3

Öte yandan, mobilya, ev eşyaları ve ev hizmetleri (-%1,6) ile giyim ve ayakkabı (%0,8) harcamalarında daha düşük fiyat artışları kaydedilmiştir. Hatta mobilya ve ev donanımı fiyatlarında düşüş gözlemlenmiştir.

Enerji ve işlenmemiş gıda hariç çekirdek enflasyon yüzde 1,8 seviyesinde olup, Avrupa Merkez Bankası'nın yüzde 2'lik hedefinin altında kalmaya devam etmektedir.

Panama 2024 Yılında %2,9 Büyüdü

18 Mart 2025 tarihinde Ulusal İstatistik ve Nüfus Sayımı Enstitüsü (INEC) tarafından yapılan açıklamada, 2024 yılında Panama ekonomisinin %2,9 oranında büyüdüğü aktarılmıştır.

GSYİH ise 2,261 milyar dolarlık bir artışla toplamda 81,289 milyar dolara ulaşmış olup, 2024'teki %2,9'luk GSYİH büyüme oranı, 2023'te kaydedilen %7,4'lük büyüme ve 2022'deki %10,8'lik büyümeye kıyasla bir düşüşü temsil etmektedir.

INEC raporu, önceki yıllara kıyasla pozitif ancak ılımlı performans gösteren sektörlerin ticaret (%5,9 büyüme), ulaşım (%4,7), inşaat (%4,8), gayrimenkul (%6,9), finans ve sigorta hizmetleri (%6,5), elektrik (%5,1), otel ve restoranlar (%8,9) ve tarım (%4,5) gibi sektörler olduğuna işaret etmektedir.

Hava taşımacılığının yanı sıra bakır madeni faaliyetlerinin durdurulmasından dolayı madencilik ve taş ocaklığı sektörlerinin de düşüş yaşadığı belirtilmiştir.

Kanada, ABD'nin Demir Çelik Tarifelerine Yeni Tarifelerle Karşılık Verdi

ABD Başkanı Trump'ın çelik ve alüminyum ithalatına uygulamaya karar verdiği %25 oranındaki gümrük vergisi 12 Mart 2025 itibarıyla yürürlüğe girdi. Kanada, söz konusu vergilere karşılık olarak aynı oranda gümrük vergisi uygulayacağını açıkladı.

Kanada, ABD'ye en fazla çelik ve alüminyum ihraç eden ülke konumunda olup, bu vergilerin Kanadalı çelik ve alüminyum üreticilerini ciddi şekilde etkilemesi bekleniyor. Kanada'nın ABD'ye çelik ihracatı 11,2 milyar ABD doları, alüminyum ihracatı ise 9,5 milyar ABD doları olup, toplamda 20,7 milyar ABD doları (29,8 milyar Kanada doları) tutarındaki ihracat ABD'nin bu vergilerinden etkilenecek.

Kanada Maliye Bakanı Dominic LeBlanc, karşı tarifelerin 13 Mart'tan itibaren yürürlüğe gireceğini ve ABD'den ithal edilen çelik, alüminyum, bilgisayar ve spor ekipmanlarını kapsayarak toplamda 29,8 milyar Kanada doları tutarındaki ithalata uygulanacağını belirtti.

LeBlanc, "ABD yönetimi, çelik ve alüminyum sektörlerine yönelik bu son gümrük vergileriyle, bir kez daha mükemmel bir ticaret ortaklığını kargaşaya ve düzensizliğe sürüklüyor, hem Kanadalı hem de Amerikalı haneler için günlük ürünlerin maliyetlerini artırıyor. Çelik ve alüminyum endüstrilerimiz haksız yere hedef alınırken boş durmayacağız" şeklinde açıklamada bulundu.

ABD Başkanı Donald Trump, Salı günü, Ontario'nun ABD'ye elektrik ihracatına %25 ek vergi uygulama kararına karşılık olarak Kanada'yı, planlanan metal tarifelerini iki katına çıkararak

%50'ye yükseltmekle tehdit etmişti. Ancak, Ontario eyaleti elektrik ihracatına ilişkin vergileri iptal etti ve ABD'nin tarifeleri %25 ile sınırlı kaldı.

Kanada'nın yeni karşı gümrük vergileri, geçen hafta 30 milyar Kanada doları değerinde ABD ürünlerine getirilen yüzde 25 oranındaki karşı gümrük vergilerinden ayrı olarak yürürlüğe girecektir. Kanada hükümeti, ABD yönetimi tüm gümrük vergilerini kaldırırsa kadar bu vergilerin yürürlükte kalacağını açıkladı.

Kanada'nın Köklü Giyim Zinciri Hudson's Bay Mağazalarını Kapatıyor

Kanada'nın en eski ve köklü perakende giyim zincirlerinden biri olan Hudson's Bay, tasfiye başvurusunda bulundu. Toplam 1,1 milyar dolar borcu olduğu belirtilen şirketin Kanada'da 90 mağazası ve 9000'den fazla çalışanı bulunuyor.

Şirket yetkilileri, tüm olası finansman kaynaklarını değerlendirmelerine rağmen yeterli miktarda fon sağlayamadıklarını ve bu nedenle tasfiye başvurusunda bulunmak zorunda kaldıklarını belirtti.

1670 yılında kurulmuş olan Hudson's Bay Company, Kanada'nın ilk ticaret şirketidir. İlk yıllarında kürk ticareti yapan şirket uzun süre perakende sektöründe faaliyet göstermiş ve Kanada halkının alışveriş alışkanlıklarını şekillendirmiştir.

Bununla birlikte, şirketin kurtarılması için çalışmalar devam etmektedir. Şirket alternatif bir yeniden yapılandırma yolu bulmaya çalışmaktadır.

Şirketin CEO'su Liz Rodbell, "Müşterilerimiz ve çalışanlarımızdan Hudson's Bay'in onlar, aileleri ve toplulukları için ne anlama geldiğine dair içten hikayeler duymak, neden kilit paydaşlarımızdan gerekli desteği almak için her türlü fırsatı değerlendirmemiz gerektiğini bize hatırlatıyor." şeklinde konuştu.

Kanada Hükümeti Tarafından Helsinki Tersanesine Verilen Buzkıran Gemisi Siparişi

Finlandiya'nın önde gelen basın kuruluşlarından olan YLE tarafından yayımlanan habere göre (<https://yle.fi/a/74-20148343>), Helsinki Tersanesi'nin yeni sahibi olan Kanadalı gemi inşa şirketi Davie, Kanada hükümetiyle büyük bir buz kıran gemisi inşa ettirmek için bir sözleşme imzalamıştır. Geminin, Davie'nin Quebec'teki tersanesinde tamamlanmadan önce Helsinki'de inşa edilmesi planlanmaktadır. Proje, Finlandiyalı ve Kanadalı gemi inşa uzmanlarının ortak çalışması olarak, Polar Max buzkıran konseptine dayanarak, 2030 yılında teslim edilmesi planlanmaktadır. Kanada medyasına göre, siparişin değeri 3.25 milyar Kanada doları (yaklaşık 2 milyar Avro) olarak belirtilmektedir. Bu projenin, Davie'nin mülkiyetindeki Helsinki tersanesindeki ilk gemi inşa projesi olmasının yanı sıra tersanedeki iş gücünün yaklaşık 500 çalışan artması beklenmektedir.

2028 Yılına Kadar E-Ticaretin Kırgızistan Gsyh'sine Katkısı Yüzde 13'e Ulaşabilir

Kırgızistan E-ticaret Derneğinin yıllık genel toplantısı vesilesiyle yapılan açıklamaya göre, E-ticaretin ülkenin gayri safi yurt içi hasılasına (GSYH) katkısının 2028 yılına kadar yüzde 13'e çıkması öngörülmektedir.

Etkinlik, 2024 sonuçlarını özetlemek ve 2025 ve sonrası için planların ana hatlarını çizmek üzere işletmeleri, Hükümet yetkililerini ve sektör uzmanlarını bir araya getirdi.

Kırgızistan E-ticaret Derneği'ne göre Kırgız E-ticaret pazarı 2024 yılında 359,2 milyon dolarlık bir hacme ulaştı. Bu rakamın 2028 yılına kadar 595,7 milyon dolara yükselmesi beklenmektedir.

Dernek, 2025 yılında yeni iş toplantıları ve E-Ticaret EXPO'su düzenlemeyi planlamaktadır. Yasal çerçevenin iyileştirilmesi, e-ticaret için elverişli bir ortam ve özel muamele oluşturulması için de çalışmalar yapılacaktır.

Öncelikli alanlardan birinin lojistik altyapısının geliştirilmesi, özellikle de Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı ile birlikte Kırgız Cumhuriyeti'nin "E-ticaret Parkına" ilişkin bir yasanın geliştirilmesi olacağı kaydedildi.

Ayrıca Dernek, Kırgızistan ve Orta Asya'da e-ticaretin geliştirilmesi için uzun vadeli bir strateji geliştirmek üzere stratejik bir oturum düzenlemeyi planlıyor.

Avusturya'nın 2024 Yılı Dış Ticaret Rakamları Açıklandı

2024 yılı dış ticaret rakamlarına göre, Avusturya 191,00 milyar Avro ihracat, 189,26 milyar Avro ithalat gerçekleştirmiştir. Bu itibarla, bir önceki yılın aynı dönemine göre Avusturya'nın genel ihracatı %4,9 oranında gerilerken, genel ithalatı ise %6,7 oranında gerilemiştir.

Söz konusu dönemde, Avusturya'nın Türkiye'den ithalatı 2,90 milyar Avro, Türkiye'ye ihracatı ise 1,85 milyar Avro olmuştur. Bu itibarla, bir önceki yılın aynı dönemine göre Avusturya'nın Türkiye'den ithalatında %3,5 artış kaydedilirken, Avusturya'nın Türkiye'ye ihracatında ise %8,7 oranında gerileme gerçekleşmiştir. Aynı dönemde, Avusturya'nın Türkiye'den ithalatı toplam ithalatının %1,5'ini, Türkiye'ye yaptığı ihracat ise toplam ihracatının %1,0'ini oluşturmuştur.

Söz konusu dönemde Türkiye Avusturya karşısında yaklaşık 1 milyar Avro dış ticaret fazlası vermiştir.

Avusturya'nın 2025 Yılı Şubat Ayı Enflasyon Oranı Açıklandı

Avusturya İstatistik Kurumu verilerine göre, Avusturya'da 2024 yılı Şubat ayı ile 2025 yılı Şubat ayı dönemi enflasyon oranı %3,2 olarak kaydedildi. Söz konusu dönemde özellikle elektrik fiyatlarında artış gerçekleşti.

Kuzey Makedonya'da Yıllık Enflasyon Şubat Ayında 16 Ayın En Yüksek Seviyesine Ulaştı

Kuzey Makedonya'da yıllık ortalama tüketici enflasyonu Şubat ayında, bir önceki ayki %4,9'luk artıştan %5'e yükselerek son 16 ayın en yüksek hızına ulaşmıştır.

Kuzey Makedonya'da ortalama tüketici fiyatları 2023 yılında %9,4 arttıktan sonra 2024 yılında %3,5 artış göstermiştir.

Geçtiğimiz ay Kuzey Makedonya hükümeti, yüksek fiyatlar nedeniyle son dönemde yaşanan süpermarket boykotlarına yanıt olarak 100'den fazla ürün grubunda kar marjlarını %10 ile sınırlama kararı aldığını açıklamıştır.

Kuzey Makedonya'nın Ticaret Açığı Ocak Ayında Toplam 269,6 Milyon Euro Olarak Gerçekleşti

Kuzey Makedonya'nın ticaret açığı Ocak ayında toplam 16,6 milyar denara (292,5 milyon dolar/269,6 milyon euro) yükselmiş olup bu rakam bir önceki yılın aynı ayında 15,4 milyar denar olarak gerçekleşmiştir.

Kuzey Makedonya'nın ihracatı ağırlıklı olarak kıymetli metal veya kıymetli metal bileşikleri içeren destekli katalizörler, ateşleme kablo setleri ve motorlu taşıtlarda, uçaklarda veya gemilerde kullanılan diğer kablo setleri, diğer destekli katalizörler ve koltukların parçalarından oluşmuştur.

Ülke ağırlıklı olarak petrol yağları ve bitümlü minerallerden elde edilen yağlar, platin grubu metaller ve elektrik ithal etmektedir.

Kuzey Makedonya'nın dış ticaret açığı 2023 yılında 173,9 milyar denar (2,8 milyar Euro) iken 2024 yılında 201,9 milyar denara (3,2 milyar Euro) yükselmiştir.

Çin'in Yıllık Ekonomi Politikalarının Belirlendiği "İki Toplantı" "Two Sessions" Gerçekleştirildi

Çin'in "İki Toplantı" (Lianghui) Önemi ve 5 Mart 2025 Toplantısının Sonuçları

Çin'in en önemli ekonomik istişare karar toplantılarından biri olan ve yıllık ekonomi politikalarına yön veren kararların alındığı "İki Toplantı" (Two Sessions – Lianghui), Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı (ÇHSDK) ve Ulusal Halk Kongresi (UHK) tarafından düzenlenen ve genellikle Mart ayında gerçekleşen bir dizi toplantıdan oluşmaktadır. Toplantı'da Başbakan tarafından açıklanan ekonomik rapor ve tavsiyeler oybirliğiyle kabul edilerek, önümüzdeki yılın ekonomi politikalarının genel çerçevesi belirlenmektedir.

Bu yılki toplantılarda ve 5 Mart 2025 tarihinde Başbakan Li Qiang tarafından açıklanan raporda, özellikle Çin'in iç ve dış ekonomik zorluklarla başa çıkma çabaları, teknolojik yenilikler ve küresel ticaret savaşlarının altı çizilmiştir.

5 Mart 2025'te başlayan "İki Toplantı", Başbakan Li Qiang'ın UHK'ya sunduğu yıllık hükümet çalışma raporu ile başlamıştır. Sözkonusu raporda, Çin'in 2025 yılı için ekonomik büyüme hedefleri, mali politikalar ve iç piyasadaki aşırı rekabet sorunları gibi bir dizi konu ele alınmış, Çin'in ABD ile devam eden ticaret savaşlarına karşı nasıl bir strateji izleyeceği ve iç piyasada yaşanan "neijuan" (aşırı rekabet) sorununun çözümüne ilişkin hususlar gündeme gelmiştir.

"2025 İki Toplantısı"nın temel sonuçları aşağıda sunulmaktadır

- Çin, 2025 yılı için bütçe açığı oranını tarihin en yüksek seviyesi olan %4'e çıkarmıştır. Sözkonusu karar, hükümetin ekonomik büyümeyi desteklemek ve ABD'nin tarife artışlarının etkilerini dengelemek amacıyla daha geniş bir mali politika izleyeceğini göstermektedir. Başbakan Li Qiang, bu artışın ülkenin toplam açık seviyesini 1.6 trilyon yuan (219.9 milyar dolar) artırarak 5.66 trilyon yuan'a çıkaracağını açıklamıştır. Bu hamle, Pekin'in daha "proaktif" bir mali politika izleme taahhüdüyle uyumlu görünmektedir.

- Çin, 2025 yılı için gayri safi yurtiçi hasıla (GSYİH) büyüme hedefini "yaklaşık %5" olarak belirlemiştir. Bu hedef, birçok uluslararası bankanın tahminlerinin biraz üzerinde olup, birçok

uluslararası kuruluş Çin'in 2025 yılında %4.5 civarında bir büyüme kaydedeceğini öngörmektedir. Bununla birlikte, Çin hükümeti, iç tüketim ve yatırımların canlandırılmasıyla bu hedefe ulaşabileceğine öngörmektedir.

- Çin, yerel yönetimlerin özel amaçlı tahvil ihracını 2024'teki 3.9 trilyon yuan seviyesinden 4.4 trilyon yuan'a çıkaracaktır. Bu fonların, özellikle emlak sektöründeki yavaşlamayı hafifletmek için inşaat yatırımları, arazi satın alımları ve konut stoklarının alımında kullanılması öngörülmektedir. Ayrıca, ultra uzun vadeli tahvil ihracı hedefi de 2024'teki 1 trilyon yuan seviyesinden 1.3 trilyon yuan'a yükseltilmiştir. Bu tahvillerin de , geçen yıl başlatılan tüketici değişim ve ekipman yenileme programını desteklemek için kullanılması öngörülmektedir.

- Çin, büyük devlet bankalarının birinci kademe sermayelerini güçlendirmek amacıyla 500 milyar yuan değerinde özel hazine tahvili çıkarması karar alınmış olup, bu adımla, bankaların sermaye yapılarını güçlendirerek ekonomik büyümeyi desteklemeleri amaçlanmaktadır.

- Başbakan Li Qiang, yıllık çalışma raporunda ilk kez "neijuan" (aşırı rekabet) kavramına değinmiş ve bu sorunla kapsamlı bir şekilde mücadele edeceklerini açıklamıştır. Neijuan, Çin'in birçok sektöründe yaşanan fazla kapasite ve kısır rekabet döngüsünü ifade etmektedir. Bu sorun, özellikle elektrikli araçlar ve güneş enerjisi gibi sektörlerde hissedilmekte olup, Başbakan Li, yerel korumacılığı ortadan kaldırmak ve piyasa giriş-çıkış engellerini kaldırmak için temel kurumsal kuralların oluşturulacağını belirtmiştir.

- Toplantıda, özel sektörün ve teknoloji şirketlerinin ekonomik büyümenin en önemli itici güçleri olduğu vurgulanmıştır.

Almanya Hamburg'da Eyalet Seçimlerini Sosyal Demokrat Parti Spd Kazandı

Almanya'daki federal düzeydeki seçimlerden bir hafta sonra, 2 Mart 2025 tarihinde Hamburg Eyaleti'nde eyalet seçimleri gerçekleştirildi. Seçime katılım oranı beş yıl öncesine göre önemli artış kaydederek yüzde 63'ten yüzde 67,7'ye yükseldi.

Seçim sonuçlarına göre eyaletin halihazırdaki Belediye Başkanı Peter Tschentscher'in liderliğindeki Sosyal Demokrat Parti (SPD) eyalet seçimlerini yüzde 33,5 oyla kazandı. SPD'yi yüzde 19,8 oy ile Muhafazakar Demokrat Parti (CDU), yüzde 18,5 oy ile Yeşiller Partisi takip etti.

Bu sonuçlar eyaleti yöneten koalisyon ortakları SPD ve Yeşiller'in beş yıl önceki seçime kıyasla destek kaybettiğini, CDU'nun ise oylarını önemli ölçüde arttırdığını, ancak Almanya genelindeki oy oranları ile karşılaştırıldığında Sosyal Demokratların Hamburg'da güçlerini önemli ölçüde korumayı başardığını gösteriyor. Öte yandan, Almanya genelinde yüzde 20'nin üzerinde oy alan Aşırı Sağcı AfD PARTisi ise Hamburg'da yüzde 7,5 oy oranı ile Almanya genelinin çok altında oy aldı.

121 sandalyeli Hamburg meclisinde kırmızı-yeşil (SPD - Yeşiller Koalisyonu) koalisyonunun devam edeceğine kesin gözüyle bakılıyor. ZDF televizyonuna seçim sonuçlarını değerlendiren Başbakan Tschentscher, "İlk önceliğim kırmızı-yeşil koalisyonu sürdürmek. Seçim sonuçları hükümetin son yıllardaki çalışmalarının hem içerik hem de üslup açısından "çok büyük bir onay" gördüğünü gösteriyor. Bu nedenle önce Yeşiller'le, sonra da CDU'yla görüşeceğim." diye konuştu. Öte yandan her iki partinin de SPD ile koalisyon kurmak istediği konuşuluyor.